ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้านภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลวังแสง

อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม
มอบเกียรติบัตรนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า
นางคำพร หินตะ หมู่ที่ ๑ ตำบลวังแสง ได้รับรางวัล
ชนะเลิศ การประกวดผ้าไหม ประเภทผ้าไหมลายสร้อยดอกหมาก
ในการรณรงค์อนุรักษ์พันธุ์กบในฤดูวางไข่และของดีอำเภอแกดำ
ให้ไว้ ณ วันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๔

ภูมิปัญญาด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม “ทอผ้าไหม”

<u>ข้อมูลทั่วไป</u>

๑. ชื่อ – สกุล นางคำพร หินตะ ชื่อเล่น ยายนาง

๒. วัน/เดือน/ปีเกิด - - ๒๕๐๐ อายุ ๖๕ ปี อาชีพ เกษตรกรทำนา

๓. สถานภาพ สมรสกับนาย หัด หินตะ อายุ ๖๓ ปี อาชีพ เกษตรกรทำนา

๔. ที่อยู่ เลขที่ ๓๖ หมู่ที่ ๑ บ้านวังแสง ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม

๕.เบอร์โทรศัพท์ ๐๘-๐๑๙๙-๙๐๓๙

<u>ลักษณะของภูมิปัญญา</u> ลักษณะเป็นภูมิปัญญาที่ได้รับความรู้จากบรรพบุรุษ

<u>ความภาคภูมิใจ</u> ได้รับรางวัลชนะเลิศอันดับ ๑ การประกวดผ้าไหมลายสร้อยดอกหมาก ของอำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม

<u>รายละเอียดข้อมูลความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญา</u> แม่นางเล่าว่าเริ่มเรียนรู้การทอผ้าจากปู่ย่าตายายและพ่อแม่ ตั้งแต่เรียนประถมศึกษา ต่อมาเรียนรู้ด้วยตนเองและเข้ารับการฝึกอบรมจากหน่วยงานต่างๆ มากมาย เช่น อบต.วังแสง สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอแกดำ และ กศน.แกดำ นำผ้าไหมจัดนิทรรศการและวางจำหน่ายตามที่ต่างๆ ปัจจุบันมีลูกค้าติดต่อโดยตรงที่บ้านทั้งที่ซื้อส่วนตัวและหน่วยงานสั่งทอ เป็นความภาคภูมิใจอย่างมากที่ได้สืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่สืบต่อไป สามารถสร้างรายได้ให้กับครอบครัวมาเป็นเวลาหลายสิบปีแล้ว

ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้านภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลวังแสง

ภูมิปัญญาด้านหัตถกรรม “ทอผ้าไหม”

ข้อมูลทั่วไป

๑. ชื่อ – สกุล	นางเปี่ยม ตะวัน	ชื่อเล่น แม่เปี่ยม
๒. วัน/เดือน/ปีเกิด	๑๙ พฤศจิกายน ๒๔๙๔	อายุ ๗๑ ปี
๓. อาชีพ	เกษตรกรทำนา	
๔. สถานภาพ	สมรสกับ นายบุญ ตะวัน อายุ ๖๙ ปี (มีบุตรธิดา ๓ คน)	
๕. ที่อยู่	เลขที่ ๕๙ หมู่ที่ ๒ บ้านคอนสาร ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม	
๖. เบอร์โทรติดต่อ	๐๘-๐๓๕๓-๐๒๗๒	

ลักษณะของภูมิปัญญา คุณยายเปี่ยมภูมิใจที่ได้สืบสานภูมิปัญญาการทอผ้าไหมสืบทอดมาจากพ่อแม่ เคยนำผลิตภัณฑ์จากผ้าไหมให้ทาง อบต.วังแสง จัดแสดงนิทรรศการในงานบุญบั้งไฟกบใหญ่แกดำหลายปีมาแล้ว ถ้ามีคนรุ่นใหม่ลูกหลานอยากศึกษาเรียนรู้ คุณยายเปี่ยมก็ยินดีให้คำแนะนำ เพื่อไม่ให้ภูมิปัญญาชาวบ้านสูญหายไป

รายละเอียดข้อมูลความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญา

ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้านภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลวังแสง

ภูมิปัญญาด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม “ทอผ้าห่ม”

ข้อมูลทั่วไป

๑. ชื่อ – สกุล นางพิกุล อันพิมพ์ ชื่อเล่น กุล

๒. วัน/เดือน/ปีเกิด ๑๒ ธันวาคม ๒๕๑๒ อายุ ๕๓ ปี อาชีพ เกษตรกร

๓. สถานภาพ สมรสกับ นายสิทธิ รักษาภักดี อายุ ๖๐ ปี (มีบุตรธิดา ๒ คน)

๔. ที่อยู่ เลขที่ ๕๒ หมู่ที่ ๖ บ้านดอนก่อ ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม

๕. เบอร์โทรติดต่อ ๐๘-๒๖๕๔-๖๘๕๒

ลักษณะของภูมิปัญญา ได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ ความภาคภูมิใจได้ศึกษาพัฒนาฝีมือด้วยตัวเอง สร้างรายได้ให้กับครอบครัว การทอผ้าห่มต้องใช้สมาธิในการทอทุกลายเส้นต้องใช้ความพยายามอย่างมาก ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ใช้ประสบการณ์ตัวเองที่ได้รับการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษ ๓๐ ปี

รายละเอียดข้อมูลความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาหรือภาพกิจกรรม

ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้านภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลวังแสง

ภูมิปัญญาด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม “ทอผ้า (ฝ้าย)”

ข้อมูลทั่วไป

๑. ชื่อ – สกุล	นางวันวิสา ทานศรี	ชื่อเล่น น้าคราม
๒. วัน/เดือน/ปีเกิด	๒ มิถุนายน ๒๕๒๐	อายุ ๔๕ ปี อาชีพ เกษตรกร
๓. สถานภาพ	สมรส กับ นายสมพงษ์ ทานศรี	อายุ - ปี (มีบุตรธิดา ๓ คน)
๔. ที่อยู่	เลขที่ ๔ หมู่ที่ ๖ บ้านดอนก่อ ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม	
๕. เบอร์โทรติดต่อ	๐๙-๓๓๘๖-๘๕๘๓	

ลักษณะของภูมิปัญญา ได้รับการถ่ายทอดภูมิปัญญาจากบรรพบุรุษ ต่อมาศึกษาเรียนรู้ด้วยตัวเอง โดยการผูกพักรักจำและการพัฒนาฝีมือ การทอผ้าเป็นงานศิลปะที่มีอยู่เพียงชิ้นเดียวในโลก เพราะแต่ละคนที่ทำแต่ละขั้นตอน จะมีความแตกต่างกัน เส้นไหมที่สาวได้แต่ละช่วงเวลาหรือแต่ละระยะของฝักไหมให้ความหนาของเส้นไม่เท่ากัน สีไม่เหมือนกัน นอกจากนั้นแล้ว ความสามารถในการทอ การสอดกระสวย ความแรงในการตีกระทบหรือการฟัดทำให้ได้สีเข้มอ่อนต่างกัน การเรียงเส้นไหมให้ตรงลายจะแสดงถึงความคมชัดและความชำนาญของผู้ทอแต่ละคน อากาศ อุณหภูมิ หรือแม้แต่อารมณ์ความรู้สึกของผู้ทอ สิ่งเหล่านี้มีผลกับความสวยงามของผ้าผืนนั้น ๆ จึงทำให้ผ้าทอมือแต่ละผืนที่ทอ มีเอกลักษณ์เป็นของตัวเองและมีเพียงผืนเดียวในโลกเท่านั้น

รายละเอียดข้อมูลความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาหรือภาพกิจกรรม

ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้านภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลวังแสง

ภูมิปัญญาด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม "ทอผ้าไหม"

<u>ข้อมูลทั่วไป</u>

๑. ชื่อ – สกุล นางเพ็ชรมณี บุญครอง ชื่อเล่น เพ็ชร

๒. วัน/เดือน/ปีเกิด ๓๐ ธันวาคม ๒๕๑๐ อายุ ๕๔ ปี อาชีพ เกษตรกร

๔. สถานภาพ สมรสกับ นายบุญเพ็ง บุญครอง อายุ ๕๓ ปี (มีบุตรธิดา ๒ คน)

๕. ที่อยู่ เลขที่ ๙ หมู่ที่ ๖ บ้านดอนก่อ ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม

๖. เบอร์โทรติดต่อ ๐๙-๕๑๘๑-๕๙๗๙

<u>ลักษณะของภูมิปัญญา</u> โดยได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ

<u>ผลงานที่ผ่านมา</u> สร้างรายได้ให้กับครอบครัว รู้สึกภาคภูมิใจที่ได้คิดค้นลวดลายรูปแบบต่างๆ ด้วยตนเอง การแกะลายผ้าต้องใช้สมาธิโดยเฉพาะผ้าไหม ทุกลายเส้นต้องใช้ความพยายามอย่างมาก ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ประสบการณ์ ๓๐ ปี ซึ่งจำหน่ายให้ชาวบ้านทั่วไปในราคาไม่แพง

<u>รายละเอียดข้อมูลความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาหรือภาพกิจกรรม</u>

ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้านภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลวังแสง

นางจันทร์เพ็ญ ทับสีรักษ์

ข้อมูลทั่วไป

๑. ชื่อ – สกุล นางจันทร์เพ็ญ ทับสีรักษ์ ชื่อเล่น แม่แต๋ว
๒. วัน/เดือน/ปีเกิด ๓๐ สิงหาคม ๒๕๐๒ อายุ ๖๓ ปี อาชีพ เกษตรกรทำนา
๓. สถานภาพ สมรสกับ นายวิรัตน์ ทับสีรักษ์ อาชีพ เกษตรกรทำนา
๔. ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๓๒ หมู่ที่ ๑๒ บ้านหนองแวง ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ
๕. เบอร์โทรติดต่อ ๐๙-๘๑๔๒-๕๖๑๗

หัวข้อความรู้ /ภูมิปัญญา **ภูมิปัญญาด้านหัตถกรรม "ทอผ้าไหม"**

ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น ศึกษาเรียนรู้จากบรรพบุรุษ

ผลงานและความภาคภูมิใจ/ภาพกิจกรรม แม่แต๋วเล่าว่าได้ศึกษาเรียนรู้การปลูกหม่อน เลี้ยงไหมจากคนเฒ่าคนแก่ พ่อแม่สมัยก่อน ช่วยแม่เก็บใบหม่อนเพื่อมาเลี้ยงไหม เวลาที่แม่หรือยายสาวฝักหลอกหรือสาวไหม เพื่อให้ได้เส้นไหมที่สวยงาม ก่อนนำมาย้อมสีและทอตามขั้นตอนของลวดลายที่กำหนด ตอนเด็กๆ ยังได้กินดักแด้จากหม้อที่แม่นั่งสาวไหมอยู่ทุกวัน และซึมซับเรียนรู้การทอผ้ามาตั้งแต่นั้น ปัจจุบันก็ยังสืบสานภูมิปัญญาความรู้ในการทอผ้าไหมอยู่เหมือนเดิมถึงแม้อายุจะเพิ่มมากขึ้นก็ตาม เพื่อเก็บไว้เป็นมรดกแก่ลูกหลานต่อไป

ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้านภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลวังแสง

นางสงกรานต์ ลาคะวันตัง

ข้อมูลทั่วไป

๑. ชื่อ – สกุล นางสงกรานต์ ลาคะวันตัง ชื่อเล่น สงกรานต์
๒. วัน/เดือน/ปีเกิด ๕ เมษายน ๒๕๐๙ อายุ ๕๖ ปี อาชีพ เกษตรกรทำนา
๓. สถานภาพ สมรสกับนายชาติชาย ลาคะวันตัง อาชีพ สมาชิกสภา อบต.วังแสง
๔. ที่อยู่ หมู่ที่ ๑๒ บ้านหนองแวง ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม
๕. เบอร์โทรติดต่อ ๐๖-๑๙๖๘-๓๓๗๓

หัวข้อความรู้ /ภูมิปัญญา **ภูมิปัญญาด้านหัตถกรรม “ทอผ้าไหม”**

ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น ศึกษาเรียนรู้จากมารดาคือคุณยายสำลี จันปัญญา(ภาพบน) ซึ่งสอนให้เรียนรู้ขั้นตอนตั้งแต่การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม สาวฝักหลอก ค้นไหม จนถึงขั้นตอนการทอ ปัจจุบันส่วนใหญ่แม่สงกรานต์จะทำหน้าที่ทอผ้าหรือต่ำฮูกในเวลาว่าง ส่วนคุณยายสำลี จะทำในขั้นตอนแรกเนื่องจากคุณยายอายุมากแล้ว ทุกวันนี้ได้ศึกษาเรียนรู้การมัดหมี่ ย้อมสี มัดลายขอพระราชทาน ลายสร้อยดอกหมาก จากแม่เพ็ญจันทร์ ทับอุดม

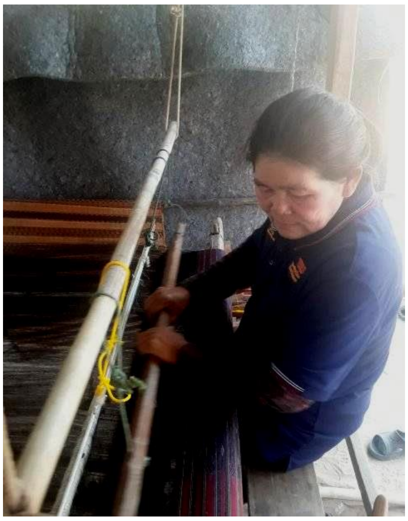
ผลงานและความภาคภูมิใจ นอกจากได้สืบสานภูมิปัญญาชาวบ้านของบรรพบุรุษ สร้างรายได้ให้กับครอบครัวแล้ว แม่สงกรานต์บอกว่ายังภูมิใจที่ได้เก็บผ้าสวยๆ ที่ทอเองไว้ใส่ในงานบุญต่าง ๆ ฝากญาติพี่น้อง และเป็นสมบัติของลูกหลานสืบต่อไป

ผ้าไหมลายสร้อยดอกหมาก ผืนละ ๒,๕๐๐ บาทสนใจโทร. ๐๖-๑๙๖๘-๓๓๗๓

ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้านภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลวังแสง

นางเพ็ญจันทร์ ทับอุดม

<u>ข้อมูลทั่วไป</u>

๑. ชื่อ – สกุล นางเพ็ญจันทร์ ทับอุดม ชื่อเล่น เพ็ญจันทร์

๒. วัน/เดือน/ปีเกิด ๒๔ ตุลาคม ๒๕๐๔ อายุ ๖๑ ปี อาชีพ เกษตรกรทำนา

๓. สถานภาพ สมรสกับนายเกียม ทับอุดม อายุ ๖๓ ปี อาชีพ เกษตรกรทำนา

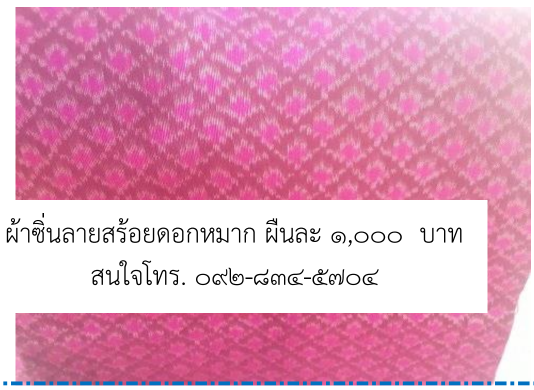
๔. ที่อยู่ เลขที่ ๑ หมู่ที่ ๑๒ บ้านหนองแวง ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม

๕. เบอร์โทรติดต่อ ๐๙๒-๘๓๔-๕๗๐๔

<u>หัวข้อความรู้ /ภูมิปัญญา</u> ภูมิปัญญาด้านหัตถกรรม "ทอผ้าไหม""

<u>ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น</u> ศึกษาเรียนรู้จากคนในชุมชนจดจำและนำมาประยุกต์ใช้ด้วยตนเอง แม่เพ็ญจันทร์เล่าว่าสมัยก่อนตนและพี่น้องอยากใส่ผ้าซิ่น ผ้าไหมสวยๆ จะไปหาซื้อก็มีราคาแพงเสียดายเงิน เลยคิดอยากจะลองฝึกทำด้วยตัวเอง วันหนึ่งไปยืนดูยายบุดและยายหนู บ้านสารพัฒนาทอผ้าด้วยกี่โบราณ เกิดความสนใจจึงพยายามศึกษาเรียนรู้ลองผิดลองถูก ได้พัฒนาตนเองโดยเข้าโครงการ ที่ อบต.วังแสงจัดขึ้น ทอผ้ามานานกว่า ๑๐ ปีแล้ว

<u>ผลงานและความภาคภูมิใจ</u> การทอผ้าพื้นบ้านแต่เดิมคนสมัยก่อนทำเองทุกขั้นตอน ตั้งแต่ปลูกต้นหม่อนเพื่อเอาไปเลี้ยงตัวไหม นำรังไหมมาสาวให้เป็นเส้น นำเส้นไหมมาคัด ฟอก และย้อมสี จากนั้นจึงนำไปทอ การทอแบบโบราณก็ทอกับหูกหรือกี่ กว่าจะได้ลวดลายสวยงามก็ต้องมัดหมี่มัดย้อม ลายยากง่ายก็ต่างกัน แม่เพ็ญจันทร์จึงรู้สึกภูมิใจมากเพราะกว่าจะได้ผ้าไหมแต่ละผืน ต้องมีความขยันอดทนพยายามอย่างมาก ต้องพิถีพิถัน กว่าจะได้ผ้าไหมที่มีลวดลายสวยงาม นอกจากไว้สำหรับสวมใส่ ใช้ในงานบุญ งานบวช งานแต่ง ยังสามารถจำหน่ายสร้างรายได้ให้กับครอบครัวอีกด้วย ประสบการณ์เคยอบรมการย้อมสี มัดหมี่ลายสร้อยดอกหมาก ที่ อบต.วังแสง จัดขึ้น และรวมกลุ่มทอผ้า แต่ก็ไม่ได้ดำเนินการต่อเนื่องเพราะปัจจัยหลายอย่าง ปัจจุบันรับทอผ้าโดยคิดค่าแรงตามแต่ลวดลายที่ยากง่ายต่างกัน อัตราค่าจ้างประมาณ ๕๐๐ – ๑,๐๐๐ บาท

ผ้าซิ่นลายสร้อยดอกหมาก ผืนละ ๑,๐๐๐ บาท
สนใจโทร. ๐๙๒-๘๓๔-๕๗๐๔

ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้านภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลวังแสง

ภูมิปัญญาด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม "ทอผ้าไหม"

ข้อมูลทั่วไป

๑. ชื่อ – สกุล นางจินดา แก่นบุตร ชื่อเล่น แม่วี

๒. วัน/เดือน/ปีเกิด ๒๗ กรกฎาคม ๒๔๙๕ อายุ ๗๐ ปี อาชีพ เกษตรกรทำนา

๓. สถานภาพ สมรสกับพ่อประกาย แก่นบุตร อายุ ๗๔ ปี อาชีพ เกษตรกรทำนา

๔. ที่อยู่ เลขที่ ๙๗ หมู่ที่ ๑๗ บ้านคำแก่นคูณ ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม

ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นภูมิปัญญาที่เรียนรู้มาจากบรรพบุรุษ และอบรมศึกษาดูงานกับ อบต.วังแสง

ผลงานและความภาคภูมิใจ สามารถสร้างรายได้ให้กับครอบครัว จำหน่ายให้กับชาวบ้านและประชาชนที่สนใจ

ขั้นตอนการทอผ้าไหม

๑. การเตรียมเส้นไหม
๒. การลอกกาวเส้นไหมทั้งเส้นพุ่งเส้นยืน โดยวิธีการใช้สารธรรมชาติ
๓. การเตรียมฟืมทอผ้า
๔. การย้อมเส้นไหมยืน
๕. การเตรียมเส้นยืน
๖. การต่อเส้นยืน
๗. การเตรียมเส้นพุ่งที่ทำการย้อมสีต่างๆ
๘. การกรอเส้นพุ่งเข้าหลอด
๙. การเก็บเขาลาย /การเก็บตะกอลายขัด
๑๐. การทอผ้า

รายละเอียดภูมิปัญญาหรือภาพกิจกรรม

ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้านภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลวังแสง

ภูมิปัญญาด้านหัตถกรรม “ทอผ้าไหม”

ข้อมูลทั่วไป

๑. ชื่อ – สกุล นางแดง ฐานโอภาส ชื่อเล่น แม่หนู
๒. วัน/เดือน/ปีเกิด ๒๙ มกราคม ๒๕๐๖ อายุ ๕๙ ปี
๓. อาชีพ เกษตรกร
๔. ที่อยู่ เลขที่ ๔๔ หมู่ที่ ๑๙ บ้านสารพัฒนา ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม

ลักษณะของภูมิปัญญา

- แม่หนูมีความสนใจในการทอผ้าไหมของคนเฒ่าคนแก่มาตั้งแต่เด็ก จึงได้ศึกษาเรียนรู้มาอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบัน มีผ้าไทย ผ้าไหม ลายต่าง ๆ ที่ได้รับการฝึกอบรมจากหน่วยงานราชการ เช่น ผ้าขาวม้า ผ้าซิ่นตีนแดง ผ้าไหมลายสร้อยดอกหมาย ลายประจำจังหวัดมหาสารคาม และตามที่ลูกค้าสั่ง มีไว้จำหน่ายในราคาไม่แพง
- มีความกระตือรือร้นที่อยากจะพัฒนาตนเอง ให้ได้ลายผ้าที่ทันสมัย ตรงตามความต้องการของลูกค้า ต่อยอดภูมิปัญญาให้ ยินดีถ่ายทอดความรู้ให้กับคนรุ่นใหม่ต่อไป

รายละเอียดข้อมูลความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญา

ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้านภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลวังแสง

ภูมิปัญญาด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม “ทอผ้าไหม”

<u>ข้อมูลทั่วไป</u>

๑. ชื่อ – สกุล นางละม้วย ภูสีฤทธิ์ ชื่อเล่น นาง

๒. วัน/เดือน/ปีเกิด ๔ ธันวาคม ๒๕๖๕ อายุ ๗๐ ปี อาชีพ เกษตรกรทำนา

๔. ที่อยู่ เลขที่ ๓๗ หมู่ที่ ๒๐ บ้านวังทองพัฒนา ต.วังแสง อ.แกดำ จ.มหาสารคาม

๕. หมายเลขโทรศัพท์ ๐๖-๒๙๑๖-๑๓๕๙

<u>ลักษณะของภูมิปัญญา</u> เป็นภูมิปัญญาที่ได้รับความรู้จากบรรพบุรุษ (แม่)

<u>รายละเอียดการข้อมูลความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญา</u>

แม่นางเล่าว่า การทอผ้าถือเป็นชีวิตของหญิงชาวอีสานที่ทอไว้ใช้ในครัวเรือนมาแต่อดีตโดยถือว่าเป็นงานจำเป็นของผู้หญิงอีสานที่ต้องเรียนรู้และปฏิบัติให้ชำนาญ เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องนุ่งห่มในชีวิตประจำวันและใช้สวมใส่ในงานบุญทางศาสนา และเป็นเครื่องบ่งบอกว่าผู้หญิงคนนั้นมีความเหมาะสม มีคุณสมบัติความพร้อมที่จะสามารถออกเรือนได้ มักพูดติดปากว่า “***ยามว่างจากงานในนา ผู้หญิงทอผ้า ผู้ชายจักสาน*** ”

ทุกวันนี้ **ผ้าทอ** กลายเป็นหัตถกรรมที่มีชื่อเสียงของอีสาน ที่ถูกผลิตเพื่อการค้าเป็นอาชีพเสริมจากการทำนา ถึงแม้รูปแบบผ้าจะถูกปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับการใช้งาน และตลาดผู้บริโภคในปัจจุบัน แต่ก็ยังมีรากเหง้ามาจากภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ที่ก่อให้เกิดความแตกต่างกันของรูปแบบและวิธีการผลิตผ้าในแต่ละท้องถิ่น

ผ้าอีสานมีความสัมพันธ์กับประเพณี ความเชื่อในการดำรงชีวิต เป็นสิ่งที่ใช้ตั้งแต่เกิดจนตาย เช่น ผ้าผูกเปล ผ้าห่ม เสื้อผ้า ผ้าที่ใช้ในพิธีกรรมต่างๆ เช่น การทอดกฐิน การแต่งงาน งานขึ้นบ้านใหม่ ใช้ห่อคัมภีร์ใบลาน ผ้าคุมหัวนาค ในงานบวช ผ้าคลุมศพ เป็นต้น นอกจากนี้ยังถือว่า การทอผ้าเป็นหน้าที่ของผู้หญิงอีสานที่ใช้เวลาว่างจากการทำนาและการเก็บเกี่ยว มาทอผ้าไว้ใช้ในครัวเรือนหรือทอผ้าเอาไว้ใช้ในงานประเพณีต่างๆ เป็นสิ่งบ่งบอกถึงความพร้อมของหญิงสาวในการออกเรือน เพราะต้องใช้ความพยายามและความอดทนเป็นอย่างมาก จึงจะสามารถทอให้เป็นผืนผ้าได้

ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้านภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลวังแสง

ภูมิปัญญาด้านหัตถกรรม "ทอผ้าไหม"

ข้อมูลทั่วไป

๑. **ชื่อ–สกุล** นายฮวย จันปัญญา ชื่อเล่น แม่ฮวย

๒. **วัน/เดือน/ปีเกิด** - อายุ ๗๕ ปี อาชีพ เกษตรกรทำนา

๓. **สถานภาพ** สมรสกับนายเสริฐ จันปัญญา อายุ ๘๐ ปี อาชีพ เกษตรกรทำนา

๔. **ที่อยู่** เลขที่ ๗๙ หมู่ที่ ๑๑ บ้านโคกกลาง ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม

๕. **หมายเลขโทรศัพท์** ๐-๙๘๑๑๓-๕๒๑๕

ลักษณะของภูมิปัญญา เป็นภูมิปัญญาที่ได้รับความรู้สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ

ความภาคภูมิใจ ในสมัยก่อนผู้หญิงทุกคนต้องเรียนรู้การทอผ้าจากพ่อแม่บรรพบุรุษ เพื่อเตรียมความพร้อมในการออกเรือน หรือมีครอบครัว ซึ่งแม่ฮวยก็เป็นคนหนึ่งที่ได้เรียนรู้สืบทอดมาตั้งแต่เด็กเหมือนกับชาวบ้านคนอื่น ๆ ที่ว่างเว้นจากการทำไร่ทำนา ก็จะทำผ้า ผู้ชายก็ทำจักสานตามจารีตประเพณีที่ทำต่อๆ กันมา

รายละเอียดข้อมูลความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาหรือภาพกิจกรรม

ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้านภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลวังแสง

ภูมิปัญญาด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม “ทอผ้าห่ม ผ้าฝ้าย”

ข้อมูลทั่วไป

๑. ชื่อ – สกุล นางสมหวัง รักษาภักดี ชื่อเล่น แม่หวัง

๒. วัน/เดือน/ปีเกิด ๓ ตุลาคม ๒๔๙๖ อายุ ๖๘ ปี อาชีพ เกษตรกรทำนา

๓. สถานภาพ สมรสกับ นายถาวร รักษาภักดี อายุ ปี อาชีพเกษตรกรทำนา

๔. ที่อยู่ เลขที่ ๘๕ หมู่ที่ ๑๘ บ้านดอนไทรทอง ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม

ลักษณะของภูมิปัญญา สืบทอดความรู้จากบรรพบุรุษ คุณแม่สมหวังรู้สึกภาคภูมิใจที่ได้สืบทอดภูมิปัญญาความรู้การทอผ้าจากคนเฒ่าคนแก่และยินดีถ่ายทอดภูมิความรู้ให้ลูกหลานต่อไป การทอผ้าต้องใช้ความพยายามขยันและอดทน กว่าจะได้ผ้าแต่ละผืนบางคนต้องใช้เวลาหลายวัน แม่สมหวังทอผ้าเป็นอาชีพเสริมจำหน่ายในราคาไม่แพง โดย ผ้าห่ม ราคาเมตรละ ๑๒๐ บาท ผ้าฝ้ายผ้าขาวม้า ๑๗๐ บาท

รายละเอียดข้อมูลความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาหรือภาพกิจกรรม

